

Kære Kirkemusiker

Vi er nået til det 3. nyhedsbrev i adventstiden. Denne gang forfattet af vores tidligere sekretariatsleder Jan Thor Callesen, som med denne fine artikel giver os et historisk blik på vores forening. Vi takker hermed Jan for denne informative overflyvning. Og lad mig i samme åndedrag endnu engang huske jer på at sætte kryds i kalenderen den 16.6.2025, hvor vi mødes i Nyborg til årsmøde. Fortsat Glædelig Adventstid!

David Danholt
Formand

Dansk Kirkemusiker Forening 2000-2024 i korte træk

I sidste halvdel af 1900-tallet var de tre vigtigste områder i foreningen Landsmødet, medlemsbladet Dansk Kirkemusiker Tidende og Dansk Kirkemusiker Forenings Forlag. Foreningen var struktureret med ni stiftskredse med selvstændige bestyrelser og økonomi. Højdepunktet for stiftskredsene var den årlige generalforsamling med tilhørende arrangement.

Landsmødet var årets højdepunkt. Det havde form af et kursus med indlagte ture i egnen omkring opholdsstedet. Det gik på skift mellem de ni stiftskredse at stå for landsmødet. Kursusdelen bestod typisk af sang og orgelundervisning.

Dansk Kirkemusiker Tidende gennem en årrække redigeret af organist Carl Lund fra Odense. Han overlod gradvist tøjlerne til Svend Erik Sørensen omkring år 2000. Bladet udkom næsten månedligt og frem til 2010. Medlemmerne så frem til et nyt koralforspil og en munter klumme fra redaktøren.

En fond styret af foreningens bestyrelse oprettede omkring 1980 et forlag – Dansk Kirkemusiker Forenings Forlag. Forlaget blev ledet af Sonja S. Fomsgaard. Der blev investeret i en kæmpe fotokopieringsmaskine til den svimlende sum af kr. 56.000. Noderne, der blev trykt og solgt, var overvejende håndskrevne frem til midten af 1990'erne.

Fra år 2000 begyndte forandringen af foreningen fra en social forening til en egentlig fagforening. Det blev igangsat af den nyvalgte formand Margit Anderson. Først blev der ansat en faglig sekretær ud over forretningsføreren. Der var tale om hjemmearbejdspladser, hvilket det har været siden. Der har været flere planer om at etablere et fysisk kontor, men ideen er blevet skrinlagt hver gang.

Ændring af medlemsskarens sammensætning i perioden 2000-2020 ændrede også ønskerne til foreningens virke. Landsmødet sygnede gradvis hen, trods flere forsøg på at ændre form, indhold og varighed. Flere og flere medlemmer havde nok i arbejdet ved siden af jobbet som kirkemusiker, og de havde mere brug for tid med familie end at bruge deres ferie på at deltage i et landsmøde. Landsmødet er nu blevet til en generalforsamling med mere og andet end den obligatoriske dagsorden.

Dansk Kirkemusiker Tidende udkom fra 2009 kun på nettet. Portostigninger og udgifter til tryk løb løbsk. Svend Erik Sørensen fortsatte som redaktør, men fandt sig ikke tilpas med den nye platform, og holdt efter kort tid op. Den månedlige webudgave stoppede, og der udkom nyt, når der var velegnet stof. Det faglige stof fandt sin plads i et nyhedsbrev til medlemmerne.

Dansk Kirkemusiker Forenings Forlag lukkede i 2005 efter at have tabt en retssag til Edition WH. Den drejede sig om tilladelse til at trykke forspil til rettighedsbeskyttede melodier. Denne tabte retssag er en af årsagerne til, at det kan være svært at erhverve forspil til nye salmer.

Tiden løb også fra strukturen med ni stiftskredse og en landsforening som paraplyorganisation for disse. Flere stiftskredse blev lagt sammen, så antallet af stiftskredse først blev til fem, for så helt at forsvinde.

De foregående linjer kunne tolkes som en forening i forfald. Men det vil være mere korrekt at beskrive det som en meget omstillingsparat forening. Merete Sand gjorde i sin formandsperiode en ihærdig indsats for at gøre hovedbestyrelsen klar til de nye tider og nye opgaver. Dette arbejde gled naturligt over til foreningens næste formand David Danholt. Forretningsføreren blev til sekretariatsleder, og i sekretariatet faldt en blæksprutte i turbanen, da Maria Lantz blev ansat som bogholder, sekretær med meget mere.

I begyndelsen af 00-erne skulle foreningen anerkendes som forhandlingsberettiget organisation af Personalestyrelsen og Kirkeministeriet. Det betød bl.a. at vi skulle dokumentere, at mindst halvdelen af de ansatte i kirkemusikere i folkekirken var medlem af foreningen. Overfor CO2, som nu hedder CO10, skulle vi oparbejde en formue på mindst en halv million.

Det sidste var det nemmeste. Vi havde pengene. Men vi skulle dokumentere, at halvdelen af landets kirkemusikere, som mindst var ansat på en ansættelsesbrøk på 8/37, var medlem af foreningen. Det var en betydelig vanskeligere opgave. Det tog et par år. Først skulle vi finde ud af, hvor mange kirkemusikere, der var ansat i folkekirken. Hverken Personalestyrelsen eller

Kirkeministeriet kunne komme med et eksakt antal. Et udtræk fra FLØS var særdeles mangelfuldt. Fx var vores daværende formand, som var kirkesanger, registreret som kordegn. Vi gennemgik lister fra Kirkeministeriet og sammenholdt med vores medlemsdatabase. Vi enedes med Personalestyrelsen i 2005 om et anslået antal. Vi opfyldte kravene, og det blev anerkendt af Personalestyrelsen i 2006. Så vi nåede lige at komme med til overenskomstforhandlingerne - OK08.

Et stort problem var at afgrænse vores område. For kirkesangernes vedkommende var det et problem at skelne en kirkesanger fra en kirkekorsanger. En forholdsvis enkel løsning kunne være, at et kirkekor skulle have mindst fire ansatte kirkekorsangere. Det var for enkelt for Kirkeministeriet og Personalestyrelsen. Vi enedes om, at en kirkesanger selvstændigt skulle forberede sig inden tjenesten, mens en kirkekorsanger ikke skulle forberede sig. Musikken, som kirkekorsangerne skulle lære, skulle ske ved prøver med en korleder. Kirkekorsangerne skulle ikke møde forberedte til korprøverne. Et er teori – et andet praksis.

Organisterne var lettere at afgrænse. Uddannede organister fra konservatoriet eller kirkemusikskolerne skulle ikke varetages af foreningen, men af DOKS eller FPO (nu Organistforeningen). Det ville være naturligt, at alle kirkemusikere forhandlede overenskomst sammen, men de to søsterforeninger ville ikke have os med i deres forhandlinger. Så vi blev koblet sammen med sognemedhjælperne (nu KIRKEKULTUR.NU) og kordegnene i nært samarbejde med graverne og kirketjenerne. Et samarbejde som mod enkeltes forventning gik rigtigt fint.

Vi fik forhandlet en organisationsaftale med særlige tillæg (protokollater) for hver af de tre foreninger gældende fra september 2009 for nyansatte og fra januar 2010 for alle. Vi enedes om overgangsregler, der skulle gælde til den næste overenskomstforhandling i 2013. Hele 2010 blev stort set brugt på at implementere overenskomsten for de fleste kirkemusikere. Overgangsreglerne fandt imidlertid anvendelse helt frem til 2021, hvor den (måske) sidste kirkemusiker langt om længe blev overført til overenskomsten med tilbagevirkende kraft fra 2010. Det var noget af et regnestykke at udregne efterslæb af pensionsbidrag, ferieregnskab/feriepenge samt tab af friweekender og fridage for de kirkemusikere, der for sent blev overført. Regnearkene var ikke nemme at se på en bærbar computers lille skærm.

De følgende overenskomstforhandlinger i 2010-erne - indtil den nyeste (OK24) - bragte ikke meget nyt. Der blev ingen væsentlige forbedringer; men heller ikke forringelser. Hvilket vi brystede os meget af.

Siden 2009 kæmpede foreningen for at få kirkemusikere med ansættelse under 8/37 under overenskomsten. Merete Sand brugte enhver lejlighed til at nævne dette urimelige forhold. David Danholt fortsatte hendes vedholdenhed. Det lykkedes endeligt og næste kapitel venter på at blive skrevet om nogle år.